Skoltene i Norge - Østsamene i Neiden

Kommunalminister
Erna Solberg
Postboks 8112 Dep 0032 OSLO

Deres ref.: E.S. Vår ref.: OB/ MI

SKOLTENE/ ØSTSAMENE KREVER SELVSTYRE OVER EGET MUSEUMSANLEGG!

Sør-Varanger kommune var i en historisk kontekst en kommune før 1826 under russisk jurisdiksjon. Språket i kommunen frem til grensesettingen og lenge senere, var det man i dag kaller for skoltisk/østsamisk. Skoltene har aldri gitt Sametinget mandat til å forvalte noen deler av de tidligere tradisjonelle sii'daområder i kommunen!

I dag blir skoltene undertrykt som enkeltpersoner og som en etnisk gruppe i Norge. Skoltene betraktes av de norske myndigheter, som en IKKE eksisterer gruppe i Norge! Det er svært krenkende at myndighetene setter et spørsmålstegn ved vår identitet og kulturelle egenart, tiltros for de utallige beskrivelser om en UNIK kultur.

Vi henviser videre til tidligere sametingspresident Ole Henrik Maggas brev, datert 10.1195, til foreningen "Skoltene i Norge", der Magga skriver, sitat: *"Jeg vil gjerne arbeide for å få skoltesamene i et nærmere samarbeid og medvirkning med Sametinget og dets organer, men under den forutsetning at de selv ønsker de. Håpet er jo at vi sammen kan stå sterkere", sitat slutt.* Sametingets engasjement har i så måte gått i en helt motsatt retning, noe den seneste utviklingen av Østsamisk Museum er et eksempel på. Sametinget har i år utnevnt et styre for å bygge "Samenes Tusenårssted", som de kaller for et "Østsamisk museum". *Dette er et falsum og har ingen tilslutning fra foreningene "Østsamene i Neiden" og "Skoltene i Norge".*

Styret utnevnt av Sametinget består i dag av 6 personer (ikke representativt for skoltene:

- Styreleder Øystein Nilsen er same fra Nesseby (politisk aktiv og del av den samiske makteliten).
- Nestleder Venke Tørmænen er ikke fra Neiden, og har ingen tilknytting til Skoltebyen og har heller ingen områdetilhørighet eller kulturell kompetanse.
- Ivan Ivanowitz med røtter fra Skoltebyen. Han er ALKOHOLIKER og gjør alt for penger. Han står sentralt i en familiekonflikt, noe Sametinget benytter seg av i denne sammenhengen.
- Kaare Fjeld har for kort tid siden flyttet fra Sør-Norge og kjøpt Neidenelven turisthotell. Han har ingen kunnskap om skoltene - likevel utnevnt styremedlem for Østsamisk museum.
- Johan Albert Kalstad er Lulesame og har ingen kulturell tilknytning og er i så måte også inhabil. - Larissa Avdeeva er leder på museet i Lovuzero på Kola, og har innen kunnskap i det som skjer i Neiden (hun er fra Russland og kan ikke representere skoltene i Norge).

Som man ser er kun et styremedlem skolt/ østsame (alkoholiker). De øvrige styremedlemmer for Østsamisk Museum er samer, nordmenn, en russer og de har ingen kulturell tilknytning til Skoltebyen i Neiden og er derfor inhabile som 5 styremedlemmer til et Østsamisk Museum.

Ingen av styremedlemmene har noensinne fatt noe mandat fra de organiserte skoltene/ østsamene[1] i Neiden. Dette styret utnevnt av Sametingets er i hovedsak et styre for et Samisk Tusenårssted, og har ingenting mandat fra de organiserte skoltene/østsamene til å representere et Østsamisk Museum -/ kultursenter.

Foranstående viser at Sametingets unevnte styre ikke er i.h.h.t. ILO-konvensjon nr. 169s artikler eller andre internasjonale lover, prinsipper for menneskerettigheter eller norsk lov.

Sametingets utnevning av disse forannevnte styremedlemmer viser at tinget ikke tillater at skoltene/ østsamene selv skal være ansvarlig for sin kulturformidling på sitt eget museumsanlegg-/ kultursenter! Sametingets målsetting er å assimilere kolafinnene/ skoltene i samekulturen.
Skoltene er en spesiell minoritetskultur i Norge og bør derfor ha ekstra beskyttelse i.h.h.t. ILO-konvensjon nr. 169.

Skoltene i det finske Skolteområdet i Nord-Finland har en særlig beskyttelse i Skolteloven. Sametinget i Norge har stått for en politikk som har hindret en tilsvarende lovbeskyttelse for skoltene bosatt i Norge!

Samene har ingen dokumentasjon på en tusenårig tilstedeværelse i Finnmark, men bruker skoltenes dokumentasjon som sin egen!

Jfr. NOU 1997:4, kapittel 7 - Østsamene i Neiden. Utredningen er en bløff, som samene bruker til egen fordel!

"Østsamisk museum" skulle i utgangspunktet bli et kraftsenter for å få i gang en kulturell revitalisering i hele det tradisjonelle skolte sii'daområdet (Norge, Finland og Russland).

I stedet har dette senteret blitt utnevnt til Samenes Tusenårssted. Sametinget har manipulert under hele prosessen, og har endret alle tidligere premisser. Der vil påtvinge og bygge et "Østsamisk museum" på Sametingets og nordsamenes premisser.

Sametinget anerkjenner ikke skoltenes forståelse av egen kultur og historie, fordi det avviker fra den gjengse samiske historieforståelsen i Norge. I en nyere forskningsrapport "Skoltene en glemt kultur i Barentsregionen" (2000, s. 23-24) beskrives kultur forskjellene mellom samene og skoltene. Videre finner man i utredningen en teori om skoltbegrepet. På 1800-talls russisk heter det om folk "fra Kola", "skoltti".

I et tidligere prosjekt "Østsamisk museumsanlegg i Neiden" utarbeidet av en prosjektgruppe, der skoltene/ østsamene var i flertall ble det bestemt at styret skulle bestå av ^representanter fra skoltene i Neiden og 1 fra samisk side, 1 fra Sør-Varanger kommune og 1 fra staten/ fylkeskommunen. Videre var det foreslått en bemanning på 4 personer, og museumsbestyrer/formidler skulle ha kulturhistorisk kompetanse.

[1] Foreningen Østsamene I Neiden hadde ingen historiske kunnskaper om egen bakgrunn. De trodde på den samiske forskningens manipulering. De mente det var mindre belastende å kalle seg for østsame enn skolt!

I Samerettsutredningen, NOU 1997:4, kapittel 7 - Østsamene i Neiden, er det beskrevet at før 1826 var skoltene en selvstendig gruppe med selvstyre innen den russiske forvaltningen. Skoltenes sii'daordning er senere benyttet for å rekonstruere den samiske sii'dasystemet.

Skoltene har en rekke kultursymboler som skiller fra samekulturen. Blant annet var/ er de ortodoks kristne, mens samene hovedsakelig er knyttet til læstadiansk eller lutheransk trosretning.

Skoltene i Norge har mistet sitt språk, blitt fratatt sin identitet, kultur, sitt ressursgrunnlag, og den samiske assimileringspolitikken de siste årene har ført til at kulturen i Norge er i oppløsing. *Skoltenes kultur og historie er beskrevet i statlige utredninger (NOU 1999:4), men de statlige norske forvaltningsmyndigheter har ikke iverksatt noen særtiltak som skulle sikre at minoriteten kan overleve i Norge.*

I bladet Finnmarken av 6. august 2004 går det fram at østsamene i Neiden er veldig skuffet over de planer som foreligger for museet i Neiden, og at de søker om 3 millioner for å forbedre museet. I artikkelen står de at prosjektet slik det foreligger er en siste manøver for å innsnevre østsamenes rettigheter, sier Øistein Nilsen, styreleder for Østsamisk Museum. Videre står det at østsamene mener Sametinget bør bevilge penger for å vise at de tar vare på alle samers rettigheter også deres. De organiserte skoltene har ikke gitt Sametinget mandat til å utnevne dette forannevnte styret, som heller ikke er representativt for skoltene i Neiden. Denne søknaden på 3 millioner kroner fra dette styret samt tilsvarende søknader om økonomisk bistand fra stat/ fylkeskommune fra andre aktører, som utgir seg å representere østsamene/ skoltene er i strid med ILO-konvensjon nr. 169s prinsipper samt øvrige lover, rettsprinsipper for urfolk og menneskerettigheter.

Etter vårt syn må dette også være i strid med norsk lov og Folkeretten, fordi det etter vår oppfatning kun er *urbefolkningen selv som har mandat til å ivareta sin egen kultur og sine kulturelle interesser.* Både Sametinget og aktører fra Sør-Varanger kommune har søkt økonomisk støtte for egne prosjekter, der skoltene/ østsamene er oppgitt som sentrale aktører i prosjektene. Vi betrakter disse søknadene som alvorlige overtramp på vår kulturelle integritet. Videre krever vi å bli betraktet som den opprinnelige urbefolkningen i Sør-Varanger kommune og i Finnmark.

Vi krever at Østsamisk Museum skal planlegges og bygges i.h.h.t. tidligere planer og ikke som et Samisk Tusenårssted, som har ført til den nåværende striden om Østsamisk Museum. Videre skal de organiserte skoltene (vi) være helt sentrale i arbeidet med å planlegge, bygge, og bekle stillingene ved et eventuelt Østsamisk Museum! Dersom det skal bygges et Samisk Tusenår sted, så kan dette ikke bygges i Sør-Varanger kommune, som er en del av sii'daene på Kola (jfr NOU 1997:4 - Østsamene i Neiden).

Den nordsamiske maktarrogansen viser Sametingets aktive rolle i etablering av et Østsamisk museum/ Samisk Tusenårssted og strider imot internasjonale rettsprinsipper, konvensjoner, lover og regler for minoriteter og urbefolkninger samt statlige utredninger (NOU 1997:4, kapittel 7) og proposisjoner om nasjonale minoriteter (St. prp. nr. 80 - 1997-98).

Sametinget har de siste årene ført en manipulerende politikk, og trukket inn en rekke personer i forvaltningen av skoltenes kjerneområde i Neiden. Tilsvarende i arbeide med forvaltningen og formidlingen av skoltenes kultur- og historie.

Skoltene med kulturell- og faglig kompetanse har blitt umyndiggjort av Sametinget. Dette er et overgrep mot en minoritetskultur i Norge, som de statlige myndigheter i Norge står bak! Under pkt 7.7.1 i Samerettsutredningen, side 362 står det, sitat:

"Flertallet er imidlertid av den oppfatning at den urett som skoltene over så lang tid har vært utsatt for, bør opphøre. Norske myndigheter har en rettslig plikt til å sikre også skoltene som folkegruppe et materielt grunnlag til bevaring og utvikling av sin kultur og levemåte. Denne forpliktelse fremgår både av grunnloven § 110 a og internasjonale konvensjoner, og da særlig artikkel 27 i FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966 og ILO-konvensjon nr 169. Etter flertallets mening foreligger det i tillegg og uavhengig av dette en moralsk plikt for staten til å gjøre opp for den urett som er begått, og sikre at denne minoriteten blant samene får beholde sine tradisjoner og sin kultur

Videre står det under pkt. 7.7.3.4, siste avsnitt, sitat:

" Det er et nasjonalt ansvar å sikre den østsamiske kulturen. 1 en slik overordnet sammenheng må hensynet til eventuell motstand i Neiden måtte vike ".

Av foranstående sitater går det fram at det i en norsk statlig utredning er stadfestet at "ingen andre enn skoltene selv kan utvikle sin egen kultur. Til tross for de trykte ordene i denne offentlige utredningen, så er dette *et bedrag og tomme ord uten innhold*.

Siden begynnelsen av 1990-tallet har Sametinget og den "samiske makteliten" i Norge brukt skoltene østsamene i et politisk spill, som har vært/ er krenkende for oss og vår unike kultur i regionen! Den samiske strategien har uten tvil vært en kynisk planlagt metode av den "Samiske makteliten" for å splitte oss i arbeidet for å synliggjøre vår kulturelle egenart!

Vi håper at den regjering og storting tar hensyn til våre krav om vår rett til egenidentifisering og vår rett til å forvalte vår UNIKE kultur på egne premisser. Dette gjelder også vår rett til å utvikle, bygge og lede et Østsamisk museum i skoltenes/ østsamenes kjerneområde i Norge og Neiden.

Neiden, 27.8.2004

Otto Borissen

Mikit Ivanowitz

Otto Borissen/Østsamene i Neiden

Mikit Ivanowitz/ Skoltene i Norge

Kopi sendt: KKD - MD - UD - Statsminister - Riksantikvar - Norsk Kulturråd - ABM- utvikling - Tromsø Museum - Sametinget - NTB - Sagat - Finnmarken